

Karl-Hugo Hult
Avdelningen för produkter
0550-851 40

2013-01-30

Dnr 13EV332

Ombyggnad av armaturer med lysdiodrör

Lysdiodrör, allmänt kallat LED-lysrör

Det finns flera omständigheter som ska beaktas när det gäller ombyggnad eller retrofit av en befintlig armatur. De risker som kan uppstå med den här typen av produkt rör både elsäkerhet och elektromagnetiska störningar.

Det förekommer idag på marknaden några olika sätt att använda LED-lysrör. Aktören kan tillhandahålla en konverteringssats för ombyggnad av befintlig armatur och det kan finnas retrofit lösningar och slutligen kan det också förekomma lösa rör.

En CE-märkt produkt som läggs samman med en annan CE-märkt produkt för vidare försäljning ger inte med automatik en CE-märkt helhet.

Gamla lysrörsarmaturer är inte byggda för LED-lysrör. Den ursprungliga armaturtillverkaren kan därmed inte hållas ansvarig för de problem som eventuellt kan uppstå efter en ombyggnad. Detta innebär att någon annan måste ta ansvaret för armaturen efter ombyggnad.

Tillverkarens ansvar

Konverteringssats

En tillverkare kan låta göra en konverteringssats för att bygga om en vanlig armatur till en LED lysrörsarmatur. Denna sats ska då innehålla alla delar man behöver och en komplett instruktion på hur ombyggnaden ska ske och hur den ombyggda armaturen ska testas. Ny komplett märkning för armaturen ska också bifogas med ombyggnadssatsen.

I detta fall är det tillverkaren av ombyggnadssatsen som tar på sig ansvaret för hela den ombyggda armaturen. Den ursprungliga CE-märkningen på armaturen kommer inte att gälla efter ombyggnaden.

En ombyggd armatur ska uppfylla dagens standard i alla avseenden för att kunna CE-märkas.

Retrofit

En tillverkare kan göra ett så kallat retrofit LED-lysrör. Detta är anpassat för att sättas in i en befintlig armatur utan att man behöver bygga om denna. Röret ska vara CE-märkt och ha samma egenskaper som ett traditionellt gasfyllt lysrör, till exempel vikt, effekt, temperaturstegring eller elektriska egenskaper.

Röret levereras oftast med en egen glimtändare och givetvis ska även den vara säker. Om försäljning sker där rör och glimtändare kombineras ska tillverkaren CE-märka helheten.

Tillverkaren av LED-lysröret är ansvarig för LED-lysröret och eventuellt tillhörande glimtändare och att användningen i armaturen inte påverkar armaturen på ett sätt som avviker från det ursprungliga gasröret. Om så är fallet påverkas inte armaturens befintliga CE-märkning.

Lösa rör

En tillverkare kan göra lösa LED-lysrör. Dessa ska vara CE-märkta. I detta fall tar tillverkaren ansvar för själva röret. Köparen tar själv ansvar för att röret ska passa ihop med den armatur man har, till exempel en nytillverkad specialarmatur. Givetvis får inte röret orsaka fara oavsett vilken armatur det används i.

Användarens ansvar

Som användare är du alltid ansvarig för att förvissa dig om att den produkt du använder är säker.

När en konverteringssats installeras så är det användaren i egenskap av den som äger armaturen, som har ansvar att se till att det utförs i enlighet med tillverkarens instruktioner. Tillverkaren av konverteringssatsen ska se till att det finns instruktioner som passar just den armatur som ska byggas om. Tillverkaren av konverteringssatsen ansvarar för säkerheten för den ombyggda armaturen, det vill säga inte den person som faktiskt utfört arbetet.

När det gäller retrofit LED-lysrör så har användaren ansvar för att följa tillverkarens instruktioner.

Om du är användare av lösa CE-märkta rör och installerar dem i en armatur enligt eget huvud är du själv ansvarig för säkerheten hos armaturerna du modifierat.

CE märkning

Om armaturen ska CE-märkas eller inte beror på om den ska sättas på marknaden, med andra ord säljas, hyras ut eller på annat sätt överläts.

Den aktör som sätter en produkt på marknaden ska förvissa sig om att produkten uppfyller alla krav som finns i enlighet med gällande lagstiftning. Även om den inte ska säljas vidare så ska den vara säker och inte avge elektromagnetiska störningar.